

Nr 2

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt giltighet av hembiträdeslagen den 30 juni 1944 (nr 461).

Genom en den 15 januari 1965 dagtecknad proposition, nr 17, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:ts, under återopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande

Förslag

till

Lag

om fortsatt giltighet av hembiträdeslagen den 30 juni 1944 (nr 461)

Härigenom förordnas, att hembiträdeslagen den 30 juni 1944, vilken enligt lag den 2 mars 1962 (nr 44) gäller till och med den 31 oktober 1965, skall äga fortsatt giltighet till och med den 31 oktober 1968.

Av propositionen redovisas här endast vad föredragande departementschefen anfört. Beträffande övriga delar, såsom redogörelser för hembiträdeslagens huvudsakliga innehåll och för frågans bakgrund, hänvisas till propositionen.

Departementschefen

Föredragande departementschefen, statsrådet Aspling, har anfört:

»Hembiträdeslagen av år 1944, som är tidsbegränsad, har förlängts upprepade gånger för perioder om tre år i sänder. Enligt det senaste beslutet om förlängning gäller lagen till utgången av oktober 1965. Frågan om ytterligare förlängning påkallar alltså statsmakternas uppmärksamhet.

Denna gång är läget det att behovet i framtiden av en särskild lagstiftning för hembiträden är under utredning genom en särskilt tillkallad utredningsman samtidigt som problemet om den allmänna arbetstidslagstiftningens utformning och utsträckande till nya grupper av arbetstagare behandlas av 1963 års arbetstidskommitté.

Åtskilligt av betydelse för frågan om hembiträdeslagstiftningen har inträffat under de senaste decennierna. I början av 1930-talet beräknades antalet i husligt arbete anställda till omkring 200 000. Antalet personer, på

vilka hembiträdeslagen är tillämplig, har nu minskat till omkring 30 000 enligt en nyligen företagen undersökning, som statistiska centralbyråns utredningsinstitut gjort på uppdrag av utredningsmannen. De villkor under vilka hembiträdena utför sina sysslor torde ha förbättrats åtskilligt såsom en följd av ett ändrat arbetsmarknadsläge och en allmänt stigande standard i samhället. Nyssnämnda utredningsinstitut har gjort en intervjuundersökning för att utröna de nuvarande förhållandena för de i husligt arbete anställda, och intervju svaren bearbetas f. n. inom institutet.

Mot bakgrunden av det primärmaterial, som sålunda håller på att införskaffas, får utredningsmannen pröva åtskilliga frågor om den rättsliga regleringen av hembiträdenas arbetsförhållanden. Såsom särskilt viktiga på detta område framstår bestämmelserna om arbetstiden. I denna del måste utredningsarbetet bedrivas i nära samråd med 1963 års arbetstidskommitté.

Utredningsmannen har anmält, att han inte kommer att kunna redovisa något utredningsresultat så snart, att ett förslag kan föreläggas 1965 års riksdag. Under sådana förhållanden blir ännu en förlängning av hembiträdeslagen ofrånkomlig. Jag anser, att förlängningen även denna gång bör ske för en treårsperiod eller således t. o. m. den 31 oktober 1968. Skulle det visa sig, att förslag till en slutlig lösning av hela frågan om den lagliga regleringen av arbetsförhållandena för den i husligt arbete anställda arbetskraften kan föreläggas riksdagen före 1968, kommer detta givetvis att ske. Någon ändring av hembiträdeslagens innehåll anser jag mig inte böra förordna.»

Lagrådet

Det genom propositionen framlagda lagförslaget har föredragits inför lagrådet, som lämnat förslaget utan erinran.

Utskottet

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får därför hemställa,

att riksdagen måtte bifalla förevarande proposition, nr 17.

Stockholm den 11 februari 1965

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL STRAND

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Strand, Axel Svensson, fru Carlqvist, fru Hamrin-Thorell, herrar Kaijser, Lars Larsson, Edström* och fru Olsson*;

från andra kammaren: herrar Anderson i Sundsvall, Odhe, Rimmerfors*, fru Ekendahl, herr Gustavsson i Alvesta, fröken Wetterström*, herr Fredriksson och fru Svensson.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.